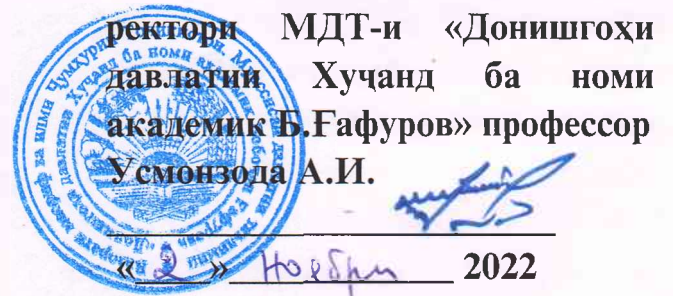

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

ХУЛОСАИ

кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров»

Диссертатсияи Қобилов Аҳмад Абдуллоевич таҳти унвони «Хусусиятҳои калимаҳои сохта дар “Тарҷумаи “Тафсири Табарӣ” (исму сифат)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 – Забони тоҷикӣ дар кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров» ба анҷом расидааст.

Қобилов Аҳмад Абдуллоевич соли 2012 факултети забонҳои шарқи Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуровро бо ихтисоси филолог – шарқшинос хатм намуд. Соли 2012-ум ба сифати муҳаққиқ-коромӯзи кафедраи грамматикаи забони арабии факултети забонҳои шарқи МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров” ба фаъолият оғоз намуда, солҳои 2017-19-ум омӯзгори кафедраи забонҳои хориҷии факултети сиёсатшиносии ДДҲБСТ ва солҳои 2019-21-ум омӯзгори кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикии факултети филологияи тоҷик буд. Соли таҳсили 2021-22-юм ба кафедраи таҳассуси забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи мазкур ба ҳайси омӯзгор интиқол гардид.

Роҳбари илмии унвонҷӯ доктори илми филология, профессор Ҳасанзода Абдучамол Ашраф мебошад.

Дар натиҷаи баррасии рисолаи диссертатсионии Қобилов А.А. “Хусусиятҳои калимаҳои сохта дар “Тарҷумаи “Тафсири Табарӣ” (исму сифат)» чунин хулосаҳо бароварда шуданд:

Рисолаи Қобилов А.А. таҳқиқоти комили анҷомёфтаи илмӣ маҳсуб ёфта, аз арзишҳои муҳимми назарӣ амалӣ ва навгони илмӣ бархурдор мебошад. Аҳамияти мавзӯи рисола дар он зоҳир мешавад, ки унвонҷӯ дар натиҷаи таҳлил намудани масъалаи ба вучуд омадани исму сифатҳои

сохта дар “Тарҷумаи “Тафсири Табарӣ” мақому мавқеи пешванду пасвандҳои калимасозро дар гузаштаи дур муайян карда, сабабҳои минбаъд фаъолна дар калимасозӣ иштирок кардани гурӯҳе аз онҳо ё ғайрифаъол гардидани қисми дигар, ё ки куллан фаромӯш гардидани ҳиссаи сеюми онҳоро дар ташаккули калимаҳои сохта нишон додааст.

Асосҳои назарии таҳқиқро пажуҳишҳои олимони хориҷиву ватанӣ монанди Э. Бенвенист, М. Н. Боголюбов, В. П. Григорьев, Е. А. Земская, Е. С. Кубрякова, В. А. Лившиц, В. Н. Немченко, Л. С. Пейсиков, Р. П. Рогожникова, Н. И. Фелдман, Т. Д. Чхеидзе, Н. М. Шанский, Д. Т. Тоҷиев, Ш. Рустамов, М. Шукуров, М. Қосимова, Д. Хоҷаев, С. Ҳалимов, А. Давронов, Ш. Кабилов, Ш. Кабилов, Т. Шокиров, О. Қосимов, А. Байзоев, С. Ғаниева, М. Олимҷонов, М. Баҳор, А. Ҳумоюнфаррух, П. Н. Хонларӣ ташкил медиҳад.

Таҳқиқи хусусиятҳои корбурди исму сифатҳои сохтаи “Тарҷумаи “Тафсири Табарӣ” дар забоншиносии тоҷик бори аввал сурат мегирад. Дар ҷараёни баррасӣ муайян карда шудааст, ки агарчи қолабҳои сохташавии исму сифатҳо дар таърихи забони адабии тоҷикӣ таърихи беш аз ҳазорсола доранд, вале тамоми сарватҳои луғавии тавассути чунин усули калимасозӣ вучуддошта аз рӯи дар ҳар давраи замони фаъолу нофаъол буданашон, доираи маънояшон, аз нигоҳи ба хонандаи ҳар давраи мафҳум буданашон ягона нестанд: гурӯҳе аз онҳо ҳамеша чун унсурҳои фаъоли луғавӣ дар забони аҳли илму адаб ба кор рафтаанд, ҳиссае аз ҷиҳати доираи маъноии худ аз дигар унсурҳои луғавӣ фарқ доранд, қисми сеюмашон бо нодирии худ мақому мавқеи хосаро дороянд. Бархе аз ин гуна калимаҳоро метавон фақат хоси услуби “Тарҷумаи “Тафсири Табарӣ” ба шумор овард.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Қобилов А.А. ба ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ мувофиқ мебошад.

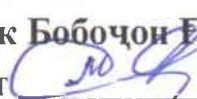
Мазмуни асосии диссертатсия дар 11 мақолаи илмӣ баён гардидааст, ки аз ҷумлаи онҳо 5 мақола дар нашрияҳои тавсиянамудаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҚОА-и Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия ва 6 мақола дар маҷмуаву маҷаллаҳои илмии дигар нашр гардидаанд. Инчунин мазмуну муҳтавои пажуҳиши мазкур дар конференсияҳои илмии ҳарсолаи ҳайъати профессорону омӯзгорони Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» (солҳои 2015-2022-юм), конференсияҳои минтақавӣ (соли 2016-ум) ва ҷамъомишҳои байналмилалӣ (ДМТ, 5-уми июни соли 2020-ум; ДМТ, 15-уми июни соли 2022-юм) дар шакли гузоришҳои илмӣ баён карда шудаанд.

Хулоса дар кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» қабул шудааст. Дар муҳокима олимони факултети филологияи тоҷик 3 доктори илми филология, профессорон Ваҳхобов Толиб, Шокиров Туграл, Ҳасанзода Абдучамол, номзадҳои илми филологӣ, дотсентон М. Олимҷонов, С. Ҳочиев, Н. Ҳикматуллоев, Ҳ. Зоиров, С. Ёзбеков, Ш. Раҳматов, З. Қўрғонов, Б. Маҳкамова, М. Хочаева, муаллимон Н. Ҳусанбоев, Н. Баракаева иштирок доштанд.

Иштирок доштанд: 12 нафар

Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарafdор” – 12 нафар, “зид” – 0, “бетараф” – 0

Қарори № 4 аз 29-уми октябри 2022-юм

Мудирӣ кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» номзади илмҳои филологӣ, дотсент Олимҷонов М. О.

Котиби чаласа, дотсент Қўрғонов З. Д.

« 29 » октябри 2022

«Имзоҳои дотсентон Олимҷонов М., Қўрғонов З. Д.-ро тасдиқ мекунам».

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»: Наврӯзов Э.М.

Суроға: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хучанд,
гузаргоҳи Б. Мавлонбеков, 1. МДТ-и «Донишгоҳи давлатии
Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»
Тел.: (+992) 927788887
E-mail: n.ehson@mail.ru